

MAGYAR KURIR.

Nr. 15.

Indult Bétsből, Kedden, Augustus' 19-dikén, 1828.

B é t s.

Ó Ts. H. Felsege méltóztatott Méltos. Rajner Miklós Kir. Tanácsos és Udvari Secretárius Urat, a' Sz. István rendének eddig volt Jegyzőjét, ezen Magyar Királyi Rendnek Heroldjává, (a' melly Tisztség M. Ránffy Sigmund Úr halála által megüresült), helyébe pedig ugyan azon Rendnek Jegyzőjévé Méltos. Bárá Schönstein Jó'sef Praesidialis Udvari Secretárius Urat kegyelmesen kinevezni.

Az új találmányok között, mellyekkel egy darab idő óta bővelkedünk, köz hasznú voltára nézve említést érdemel Gróf Mnischeck-nek. Morva Országban állított tserép edény Fábrikája (Frainban). Ebben az új találmány szerint, olyan tserép edények készítettnek, mellyek belől fejer máziák, mint a' szép portzellán, kívül pedig p. o. a' korsók, fazekak, tsuprok, bögrék, findzsák, világos barna, kék, és zöld színből elegyes márványszínűek. Keménységekre és tartóságokra nézve a' portzellánhoz hasonlíthatnak, de annál sokkal oltsóbbak. A' feltalálójának a' Fábrika birto-kosa, öt esztendőre kirekesztő privilégiumot nyert ezen edények készítésére.

O r o s z O r s z á g.

O deszszá b ó l Jul. 26-dikán. Az Orosz. Tsászári Testőrző seregek Tul-

tsint elhagyván, a' nagy táborhoz indultak. Volhniában éppen most vette az ott fekvő 60 ezer ember a' parantsolatot, hogy az Ország határa felé Moldvának tartván induljon útnak. Hatalmas intézeteinktől, mellyek a' háború folytatására tételnek, méltán várhatjuk, hogy az áldott békességet megszerzik. Nyoltzvan mértföldnyi kiterjedésű földön 300 ezer emberből álló hadi népünk van munkásságban. — A' napokban igen sok Congrevi Rakéták rakattak itt hajókra, mellyek a' nagy táborhoz szállítatnak.

Sz. Pétervára Aug. 2-kán. A' mult H. utolsó napján gyűlést tartott az Országos Hitelre ügyelő Intézet Finantz Minister Generális Cancrin Ur elő-ülése alatt. Az itt előmutatott számadások szerint, a' kézen forgó Orosz Bankók (Bank-Assignáták) száma 595,776,310 Rubelt tézen. A' közelebbi esztendőben (1827) a' Bank nyeresége tézen:

- 1) aranyban 971 Rubelt 87 Kop.
- 2) ezüstben 1,889 Rub. 55 K.
- 3) papírospénzben 1,995,755 R. 42 1/2 K.

A' Tsászári némelly Regementeknél Crészszerént a' Persa, részszerént a' mostani Török háborúban kimutatott vitézségekért síma értz pléhet parantsolt a' Katonák tsákóira tételni ezen körülírással: „a' Vitézségért“ vagy „a' Susi vára oltalmazásáért a' Persák ellen 1826“

X

vagy „az Anapa vára megvételeéért” vagy „a Dunán való általmenetelért Máj. 27-kén a régi idő számlálás szerént) 1828“

A Sz. Péter temploma után (Romában) legnagyobb templom a Keresztyén Világban az I'sák temploma Sz. Péter-várában, mellyen 1825 óta rendszeren 500 ember dolgozik. Ennek hossza 540 széle 298, magassága 517 láb. A fundamentum majd mindenütt Gránitból van, belől 188 oszlop díszesíti; ezek közt legszebbek azon 48 egészen egy darabból álló veres gránit-Oszlopok, mellyek a tornáztot formálják. Ezen oszlopok 56 láb magasok és mindenik 5.000 mását nyom. Mikor az első oszlopot helyére tettek (a. f. E. Márt. 20-kán) a Tsászárság és a Tsászárné jelenletében 45 minutumnál nem került több bele. Azon erőmívek, mellyek ezen iszonyú kő darabokat helyekre emelik, igen együgyűek, és egészen annak a formájára vannak készülve, a millyenel Fontana a V. Sixtus Pápa alatt a Peter Platzán álló Obeliskust felállította. Már 16 ilyen oszlop van fel állítva.

Nagy Britannia és Irland.

Irlandban egy Társaság áll fenn, melly ezen Ország állapotjának javításában foglalatoskodik. Ez a Társaság az utóbbi Ülésében tagjai közül Kiküldöttséget választott, a vegre; hogy általa a Vice Király Marquis Anglesea előtt köszönetet és háládatos indulatját jelentse a V. Királynak gondoskodásáért, mellyel ő a Társaságnak nagy tzeljét minden módon előmozdítja. A Kiküldöttség között voltak a Dublini Lord Májor, Hertzeg Leinster, O Connell Dániel Úr 's más Ország Nagyok. Meghallgatván a V. Király a Köszönő beszédet; arra igen nyájasan felelt 's a Társaságot nemes nagy tzeljának tovább

li folytatására hathatósan buzdította, azt is hozzá tevé; hogy ő maga is egyedül ezen nevezetes Ország javára kívánja minden igyekezetét 's szüntelenvaló fáradozásait fordítani. Végezvén beszédét, a V. Király, az elővetelendő módokról beszéllgetett a Kiküldöttség tagjaival, vegre pedig azt terjeszte eleikbe, hogy igen tzelerányosnak tartaná, ha a Társaság hebeleből Választottságot nevezne ki, mellynek foglalatossága az Ország boldogításának kieszközlesére vezérő okleveleknek és más erre megkívántató írsoloknak öszveszedesében állana, hogy ő azoka, maga is megvizsgálván, illendően megítelné. Jelentvén erre a Kiküldöttség Titoknokja, hogy egy ilyen Választottság már vagyon is kinevezve; a Vice Király azt mondá, hogy a tagok neveit szeretné tudni; megújítván abbeli kívánságát is, hogy a Társaság mindek felett munkáságheli eszközökre függesztené figyelmet. — A Kiküldöttség ilyen módon lett fogadtatásán teljesen megelegedve es azzal a bizodalommal távozek el, hogy valahára már az Ország boldogítására vezető módok, illy kedvező partfogásnál fogva, a Ministerek es a Parlament által is elő fogának vetelni.

Gibráltárból írják Jul. 17-dikén, hogy Wellesley nevű 74 ágyús lineahajó 14-dikén ment be a közep tengerre. Ez itt az öböl előtt meg sem állott, hanem a Gibráltári Kormányzóhoz némelly hivatalos írsokat küldven által tovább ment. A Welleslein van Malcolm Admirális, ki Codringtont váltja fel a Fővezérségben, a ki tulajdon kívánsága szerént Angliába vissza megy, hogy ott a Navarini ütközetert, hadi törvényszék eleibe állíttassék. — Megjegyezre mellető, hogy ugyan azon időben esik ez; midőn a Frantzia Király ufolag megjutal-

mázlatásokat rendelt azoknak, kik magokat a' Navarini ütközetben katonai jeles tetteik által megkülönböztették.

A' Jul. 31-ki udvarláskor Gróf A. Berdeen a' Bavariai Hertzeget Maximilian Ö Felségnek bemutatla. Ugyan ekkor adta által a' Királynak a' Svetsziai rendkívül való Követ Gróf Bjönster-n a meghatalmazó levelét. — Plymouthból 5 Hadi hajó és 2 gőzhajó a' Scilly-Szigetekhez ki indult, hogy ott vigyázaton legyen. Ezen hajók másfel hónapra vannak ezen állásra ki rendelve. A' Scilly Szigetek (mellyek egy csoportban 145 apró szigetekből állanak) Angliának nyugotra felvő aló tsutjánál vannak. Hihető tehát, hogy ezen hadi hajók a' végre rendeltettek oda, hogy onnan, ha a' környüállások úgy hoznák magokkal, hamar Portugallianál vagy Maderánál teremhessenek. — A' Madera szigeteiben kereskedő Anglusok megkérték a' külső Ministert, hogy a' nevezett szigeten levő Anglusok személye és jószága hátorságáról gondoskodniék. A' Minister megígérte, hogy Hadi hajókat fog oda küldeni. A' Sz. Mihály Szigete (az Azoria k közzül) D. Miguelt Királynak esemerte.

Az Orosz Hajós sereg az Északi Tengeren való útjában egynehányszor hadi próba gyakorlásokat tett. Az ágyú-szó Hollandiában meghallatszott, és igen különös vélekedesekre adott alkalmatosságot. Az Orosz Admirálisnak parantsolatjavan, hogy míg a' Közép tengerre le érne, minden harmadik nap tetessen hadi gyakorlást a' Tengeri katonák es Hajós legények szoktatására.

Frantzia Ország.

A' Fő Rendek Háza Aug. 4-kén felvette az Országos jövedelmek Budget-

ját, (mellyet a' Követek Háza már jóvá hagyott) 's annak meg vizsgálására egy Biztosságot nevezelt ki. — A' Követek Háza nagyon megoszlott. Az Aug. 4-diki ülésen csak 60 Követ jelent meg. A' Ministerek padján maga ült Martignac Ur. Néző sok volt. Az Elölülő felolvastatta a' tanátskozás alá következő tárgyak sorát; de minthogy a' Követek száma az elolvasás után sem szaporodott, az Ülést eloszlatta, jelentvén, hogy a' Követek ne gyűljenek fel mind addig, míg lakásokon személy szerint meg nem hívattatnak.

Gróf Villele Aug. 6-kán Párisból elutazott a' hazájába Toulouse városába. Az Ország Cancellarius a is el fog utazni a' Bourbonnei fördőbe, 's helyette az Elölülest a' Fő Rendek Háza-ban Marquis Pastoral fogja vinni. — Berry Hertzege, a' ki Bayonne-ban múlatott, onnan vissza indult, 's Jul. 20-kén meglátogatta a' Currazi Kasty, a' hol IV Henrik Frantzia Király gyermek korát töltötte.

Toulonban Jul. 30-kán. Valahára bizonyost mondhatunk az ide öszvegyült Hadi sereg hajóra szállásáról. A' Sereg újra két Regementtel (a' 29-ikkel és 42-ikkel) szaporítatik. Két ízben fog hajóra ülni; az első es erő ebb osztály Aug. 15-kén fog kiindulni, mellyet a' második kisebb tsapat tized nap mulva követ. Generális Durrienert, a' ki most Rorszikában van, erte ment egy Hadi hajó. Van két hete, miolta minden nap vártuk az Országló-szek parantsolatját. Mert az első parantsolat után, melly a' szükséges elelem 's egyéb szerek bevélsárlásáról szóllott, csak hamar másik jelent meg, melly az egész dolgot fel függesztette. Most a' harmadik két annyi eleséget parantsol be szereztetni.

A' Courier Francais szerént, mihelyt meg érkezik ez a' Sereg Mo-

reába, egy Ujságlevél fog Görög Országban Courrier d' Orient, név alatt ki jöni. Az első levél September közepén jelenik meg, 's közli hetenként az ott eső történeteket.

Azon tudományos utazáson kívül, mellyet Dr Pariset a' Pestis természete kitanulására Kis Asiába fog tenni, egy másikat Champollion Ur 12 Frantzia tudósok társaságában Egyiptomba fog más tudományos tzelből kezdeni. A' hajó, mellyen Alexandriába indulnak, Marseilleben már készen áll. — Ezen két tudományos Expedition kívül, küld még a' belső Ministér egy ifjú Természet Visgálót (Jacquemant Urat) Persiába is és Indiába, a' kinek útazása mintegy 4, 5 esztendeig fog tartani.

Marseilleben Jun. havában azon himlő-forma ragadó nyavalyában, melly ott uralkodik, 438-an holtak meg; Jul. Havában pedig 429-en.

A' híres Orvos Gall három hónap óta igen beteg.

Az Aug. 5-ili Gazette de France a' több Frantzia Országi Ujságlevelek elérkezésével ide Bétsbe Aug. 14-kén ki maradt. Ezen ki maradásnak oka, a' mint a' következő napi Moniteurből meg tetszett, a' volt, hogy a' Királyi Prokurátor kérésére az említett napi Gazette de France letartoztatódott. — Maga a' Gazette de France Aug. 6-kai darabjában így adja elő a' dolgot: „Tegnap ide jött egy Politzia-Tiszt a' Gazette de France Író-szobájába, hogy Ujságlevelünket letartóztassa. A' külföldre menő darabok már a' Postán voltak, azok is mind elvétettek. Mi felette sajnáljuk, hogy Ujságlevelünk pontos elküldése ezen környülállás által megzavartatott. A' kárhozatos tzilkely melly miatt ezen letartoztatás történt, nem egyéb volt az idei Ország gyűlésc-végig

nézésénél, mellyben mi meg mutattuk, hogy egy végzés, egy törvényjavallás sem hozatott, melly által a' Király és a' Monarchia jussa és haszna kissebséget ne szenvedett volna. — Hennequin Ur vállalta magára ügyünk mentését. Ezen perbe idéztetés-egyébaránt bennünket legkevésbé sem nyughatatlankodtat. Mi igyekezni fogunk bé bizonyítani, hogy a' Gazette de France az igazság háttárát által nem lépte, 's kötelességét, mint royalista Ujságlevél híven teljesítette figyelmeztetvén a' Királyt és az Országot azon veszedelemre, mellyhez közel van. — Egyébaránt a' Ministerium magaviseletén, mellyen eddig is aggódtunk, még nagyobb nyughatatlanságba jöünk. Mert a' valóban tsudálatos dolog, hogy (mikor a' Revolutionális Ujságlevelek, mellyek a' Királyi hatalom megszorítását és a' Monarchia végromlását sürgetik, és az Egyházban szakadást (Schisma) iparkodnak állítani, szabadon megtámadják a' Monarchiát és a' Vallást, és senki ezért őket meg nem szollítja, nem engedik meg a' royalista Fél Ujságlevelének vélekedéseit kimondani. Nagyon különösnek tetszik, hogy mikor választani kell az ellenség közt, a' ki a' Királyi szék alá vermet ás, és a' jó akaró közt, a' ki ezt látván lármát üt: éppen ez utolsónak kell fel áldoztatnia.“

A' későbbi darabjaiban ismét vissza tér a' Gazette de France ezen tárgyra és felette sajnálja, hogy mikor más Ujság leveleket a' Ministerek kémélnek és kedvezéssel 's hízelkedéssel bántanak vélek: ötöt meg támadják, letartoztatják és törvénybe idézik.

Portugallia.

Lisbona Jul. 23-kán D. Miguel kiküldte az Udvari Itéllő-Mestert Opior-

tóba, hogy a' Pártütés részeseit elfogatván ítélné meg. Öt Dezembargador (Palotás v. Kamarás Ur) van mellé adva, 's olyan telyes hatalommal van kibotsátva, hogy a' Katonaság is elő áll parantsolatjára. A' pereknek igen röviden kell le folyni, 's a' költségeknek a' megítéltettek vagyoniból kell ki kerülni. Azomban időről időre jelentés fog D. Miguelelnek tételni a' dolgok miben létéről. — A' Politziai Minister tegnap ki hirdette, hogy ez után a' Polgárok személye bátorságban fog lenni, és senki el nem fogattatik, ha elébb az illető Tisztviselő ez eránt parantsolatot nem ad ki. Ezen Parantsolat az egész Országban ki ragasztatik.

Spanyol Ország.

Valladolid Jul. 21-kén. A' Király és a' Királyné dél előtti 10 órakor Valenciából ide érkeztek.

Madrid Jul. 29-kén Lima Ur (Portugalliai Követ a' Mádridi Udvarnál) megtudakozá az Országló-széket, hogy: elesméri e' D. Miguelel Királynak vagy sem? mivel az első esetben passust kér magának. A' Ministerek azt felelték: várákozzék addig, míg a' Király Madridba vissza jön. — Azon Spanyolok a' kik Portugalliába kiköltöztek a' D. Pedro tól adott Constitutio hévitelekor, most haza felé kezdenek takarodni, nem szeretvén az ott való mostani környülállásokat. Ezekre nézve megkérdezte az Estremadurai Törvényszék előlülője Ö Feltségét, bébotsássa-e' őket minden különbség nélkül, vagy választást tégyen közöttök, a' szerént, a' mint vagy általszöktek katonáskodni, vagy tsak általmentek lakni? Erre a' Király Justitz-Minister Calomarde Ur által feleletül azt parantsolta, hogy minden különbség nélkül bé kell őket fogadni.

S v e t z i a.

Wisby Jul. 17-kén. A' mult H. 30-kán evezett el mellettünk az Orosz Hajós sereg, melly Admirális Ricord alatt a' Közép tengerre igyekszik. Egy linea hajó (Constantin, 74 ágyús) melly igen mélyen — 21 lábnyira — jár a' vízen az úgy nevezett Brit szélénél egy zátonyon felakadt; de a' többi Hajók segítségével, minelutánna 6 ágyút és egy rakás golyóhistkihányt, kiszabadult, a' nélkül, hogy a' szárazról segítséget kért vagy várt volna. Azzal, tovább evezett. — (Hasonlóan járt Dover mellett Jul. 12-kén az Admirális Hajó; de minthogy a' tenger tsendes volt, innen is minden kár nélkül kiszabadult, két órai erős dolgozás után.)

Déli Amerika.

Valparaisoban (Chiliben) Martius 30-kán nagy földindulás volt. 70 ember vesztette el életét, 's az okozott kár rá megy 5milliom Dollárra (ezüst tallér.)

Bolivia. (Felső Peruban), Bonplandné Aszszonyság ide meg érkezett. Sok Európai Udvaroktól levelet hozott magával Dictator Francia Urhoz, mellyekben kérttetik, hogy ezen Aszszonyság férjét Bonpland Urat (a' híres Természet Visgálót, Humboldt Sándor Ur útitársát) botsássa szabadon. Generális Sucre igen jól fogadta Bonplandné Aszszonyt, 's ő is levelet adott neki Francia Urhoz, a' ki most Assomtion-ban van.

Német Ország.

A' Bavariai Király Brückenában van, a' hová Aug. 1-ső napján érkezett meg. A' f. II. 25-kára Ingolstadtba fog Ö Felsege menni, hol az

építendő vár talpkövét személyesen kívánja le tenni.

H o l l a n d i a.

Egy Hollandiai Kereskedő Hajót (Willem de Eerste) April. 22-ken Cap Frionál el fogott egy Columbiái Rabló Hajó, (Bolivár nevű), és mi-nekutánna a' rajta lévőket által vette ma-gára (kivéven a' Hajós Kapitányt és annak fiát s szakátstát) 10 embert a' Colum-biáiak közzül által tett reá 's Patago-niá felé el indította. Újokban sok szel-vész találta őket. A' Kapitány ezen út alatt elkezdett a' Tengeri rablóknak lel-kekre beszélni, 's igyekezett őket reá venni, hogy felhagyván gyalázatos kere-setekkel mennének ő vele Európába. A' Tengeri tolvajok végtére reá állottak, és Europa felé megindulván 65 napi utá-zások után a' mult Jul. Hava 28-án Antverpiába szerentsesen megerkez-tek. A' Kapitány neve Langethee.

B u r k u s O r s z á g.

Tilsit Aug. 4-ken. A' Ragniti régi Vár (ez a' Vár-épület most Kerüle-ti Törvényszeknek es tömlöznnek használtatott) tegnap előtt éjjeli 11 és 12 óra-kor kigyúladt. A' tűz olly hirtelen erőt vett, hogy alig lehetett a' rabokat (kik 450-en voltak) es a' Törvényszek Irásait megmenteni. Az épület egészen hamavá lett. A' fog-ház öt emeletes volt, de nem-bőlthajtásra, hanem tsak kemény fapad-lásra. A' honnan mikor a' tető, melly szinte háromszáz esztendeig fedte a' nagy épületet, le rogyott, be szakadtak az emeletek egymás után, úgy hogy meg a' pintze is be égett. A' rabok tsak ha-mar megerzettek a' kigyúladás után az egész szagát, (a' melly annyival természetesebb, mivel a' fő épület falai mind fá-val voltak ki bűlelve) 's az ajtót igye-keztek belőlről sarkából kivetni. Tizen-heten a' rabok közzül az ablakon kiugor-ván elfutottak, kettő az esesben meg-

holt. A' poroszlók siettek a' fogházak aj-tajait kinyitni, 's a' rabokat az udvarra kibotsátván katonasággal vétettek körül. Az Épület északi szárnyán a' negyedik emeletben négy rab szeszony (a' legelső vétkesek, kik közzül kettő már kerekre volt ítéelve) oda szorúlt; felettek, alattok, körülöttök mindenütt tűz volt — egy-dül az ablakon lehetett volna megszaba-dulniok, de az erős keresztvasak miatt az is lehetetlennek látszott. Sikollottak és jajgatva rimázkodtak a' segedelemért. A' Ragniti Predikátor 20 tallert ígért annak, a' ki a' benn szorultakat megmen-ti. Egy Kapitány, Lan den Ur, 100tal-tert ígért. Egy oda való helybeli kőmí-ves legény (a' nevet nem tudják!) elszán-ta magát, de előre meg mondta, hogy ő az életet nem pénzért, hanem emberi-séghől szerentselteti. Lajtorjákat kötöz-tek össze, 's a' kőmíves legény, sem a' le hulló tűzes gerendákkal sem a' fojló gözzel nem gondolván, fel ment, az ab-lakokon a' keresztvasakat elfűreszelte, felre hajtogatta, így utat nyitván a' benn szorultiaknak, őket mind kiszabadította. Különös, hogy a' megszabadultak közt, az örült legjobban 's az nem győzött elég hálát adni az Istennek, a' ki legnagyobb gonosztévő volt, a' kit a' f. H. 18-án fog-nak kerékbe törni. — Azon 120 taller, mellyet a' helybeli Predikátor es Lan-den Kapitány Ur ígérték, a' helybeli Tisztsegnel van le tevé. A' Kőmíves-le-gény nem jelenti magát.

Ú j a b b T u d ó s í t á s o k.

A' legújabb Odeszszai Újságokban, mellyek Aug. 6-dikáig terjednek, sem-mi említést érdemlő hadi tudósítások nin-tsenek. Itt tsak a' volt tudva, hogy a' nagy tábor minden berejét azon ponto-ron húzza össze, a' hol a' Török erő legkemenyebb ellentállásra szánta el ma-gát, ilyenek Sum la vára es a' melléte magát besántzolt Török tábor; Vár ujt

Silistria, Gyurgyevo; a' honnan rövid nap fontostudósításokat várhatunk.

Ugyantsak Odeszszából Augustus 8-dikán költ levelek, mellyek ide 10 nap alatt jöttek, azt jelentik, hogy O Felsege Miklós Orosz Tsászár az nap a' nagy táborból oda érkezett.

Magyar Ország.

Székes-Fejérvárról, Aug. 11—és 12-diken. — Nagyméltóságú Cziráki 's Dienesfalvai Gróf Cziraky Antal, Sz. István Ap. Király' jeles Rendje' Közép-Heresztese', Arany-Sarkantyús Vitez', Ts. K. Kamarás', Belső Titkos- és Helytartói Tanátsnok', Országbíró, a' Hélszemelyi Legfőbb Törvényszek' Köz-bírája' 's Vármegyenk' Fő-Ispánya O Exclja' Elölülése alatt a' Tiszt újítás e' szerént ment véghez:

„Szolgaegyházi Marich István Dávid, Ts. K. Kamarás, Első, és Jeszenicei Jankovich Jó'sef, K. Tanátsnok, Második Al Ispánnak köz örömmel meghaggyaltak.

„A' hölts Elölülő O Exclja továbbá kinevezte Peszaki Bajzáth Györgyöt Valóságos es Nedzei Ifjabb Nedeczky Ferentzet Betsületbeli Fő-Jegyzőnek; Baur Györgyöt Első, és Eger-Farnosi Rándó Jó'sefet Második Al-Jegyzőnek; es Radványi Gróf Györy Lászlót es Mészlenyi Lajost Betsületbeli Al-Jegyzőknak; úgy Thaly Károlyt Levéltárnoknak.

„Választattak a' Sármellyéki Járásban Verbói Szluha Imre Fő-, Vicenty Ferentz Első, 's Horváth István Második Al-Szolgabíróknak; es Puntek Imre, Mészöly Antal es Húszár Sándor Esküdteknak.

„A' Csákvári Járásban választattak Horváth Gábor Fő-, Nádasdi Sár-

közy Rázmér Első, 's Kenesey Renessey Károly Második Al-Szolgabíróknak; es Nagy Boldizsár, Veghelyius Zsigmond es Miklós Gábor Esküdteknak.

„A' Bitskei Járásban ki kiálltattak Mentler Károly Fő-, Pap Gábor Első 's Gyöngyösi Kiss Antal Második Al-Szolgabíróknak; es Takács Sándor es Moró Antal Esküdteknak.

„Választatott Fő-Adószedőnek Alsó-Szomolányi Nagy Ignác; es Al-Adószedőknak Járásonkent helybenhaggyaltak Borsiecky György, Miskey Ferentz es Ekler Mihály.

Kikiálltattak Pap Gábor Fő, es Húszár Peter Al Tiszt. ügyésznek; es Pribek Eduárd Számvevőnek.

„Megerősítettek Tergovcsics Ignác Középponti (Centralis) Takács Sándor Bicskei, Nagy Boldizsár Csákvári, 's Nagy Zsigmond Sármellyéki Járásbeli Biztosoknak.

Nemkülömben Mészöly Pál Betsületbeli Szolgabírói tizmmel Várkapitányknak; Chiapó Benjámín Földmérőnek; Molnár Jó'sef es Novák Jó'sef Főorvosoknak; es Ámon Jó'sef, Áschner Jó'sef es Müller Jó'sef Seb orvosoknak.

Az elkkepen előadott Tisztújítás' megtételére készült hiteles Öszveírás szerint találtatik Vármegyenkben öszvesen 2557; különösen pedig a' Sármellyéki Járásban, 44 helységben, 1174; a' Csákváriban, 53 helységben, 967; es a' Bitskeiben, 26 helységben, 416 szavazó Nemes.

A' közelebbi Tisztválasztás történt volt 1816 Május' 14 es 15-dik napjain.

A' Királyi helyben hagyással Budán felállítatott Magyar Pensio-Intézet szokott fél esztendei gyűléset, Nagyságos Nitray Mátyás Urnak, a' N. M. Magyar K. Helytartó Tanátsnál lévő Taná-

tsosnak, és a Tudományos Biztosság Helytartó Praesésének előlülése alatt, Aug. 3-dikán tartotta. Az ezen alkalmatossággal tett számadás szerint az Intézet tagjainak száma most 1,264-re; és a tőkepénz 528,627 for. 55 kr-ra telik. — Az Intézet pénzéből a szabott Pensiókat 100, 150, 200, 300, és 400 forintjával huzzák: tehetetlen tagok, 15; özvegyek, 171; és árvák, 35. Midőn ezen jelentés köz hírré tétetik, különösen az Intézet tagjainak tudomásul adatik, egyszer's mind azok, kik ezen, főképpen az özvegyeknek és árváknak olly hasznos Intézetbe a f. e. Jul. 1-ső napjától fogva lépni kívánnak, meghívattatnak, hogy Nyilatkoztatásaikat a Heresztelő, és Orvosi Bizonyosság-levelekkel együtt az Intézet Directiójához posta-költség nélkül beküldeni ne terheltesenek.

H í r a d á s.

Gyermekeknek való Olvasó-Könyv iránt.

Fiu's leány gyermekek számára való ollyan munkáknak, mellyekben azok mind az olvasásban gyakorolják magokat, mind több nemű oktatásokat leljenek, úgy látszik, szükében vagyunk's kivált pedig most, midőn Hazánkban a Szülék arra, hogy nemzeti nyelveket gyermekek jól megtanulják, hívebben ügyelnek, valamelly gyermekeknek szánt Olvasó-Könyv talán nem idején kívül lennének-meg.

Hírül teszi ennél fogva az alólírt Typographia, hogy előfizetés mellett a jövő Novemberi Pesti vásárig, egy Gyermekeknek való Olvasó-Könyvet ad-ki. Írója ennek Tek. Döbrentei Gábor Budai Kerületbeli Tartomány-Biztos Úr.

Ezen Olvasó-Könyv, eredetileg írt beszélligetésekből áll, mellyek erköltsi, természet-históriai, földleírasi's egyéb, gyermekeknek érdeklőbb tárgyakra vannak úgy alkalmaztatva, hogy azokat akár-melly vallásbeli gyermek nyájas beszélligetés közben tanulja meg. Czíme:

A' k i s G y u l a K ö n y v e.

Szívesen kéri az azzal foglalatostkodni kívánó T. T. Urakat a' Kiadó, méltóztassanak reá mind Előfizetőket gyűteni; mind a' kezekhez menendő pénz a' következő Leopoldi Pesti vásárkor az alólírt Typographiához beküldeni.

A' munka mintegy 10 ívnyi 12től réltben, egy rézre metszett képpel, melly sarkány felbotsátást ábrázol. Előfizetési árra 1 frt. 20 kr. pengő pénzben.

Az említett Novemberi 1828 Pesti vásárra bizonyosan megjelenik's mindenik Előfizető, úgy nevezett természeti papirosba kötve kapja. Az említett határnapon túl árra 5 huszas lesz pengőben kötetlenül.

Az Előfizetést bégyűjtő T. T. Urak a' 10-dik példányt köszönetül kapják Pesten, August. 20 kán 1828.

Petrózaí Trattner J. M.

és

Károlyi István
Typographiája által.

A' pénz folyamat Augustus' 18-dikán;
közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	93 3/4
Az 1820-béli sorsosok,	152 1/3
Az 1821-béli hasonlók,	122 1/3
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji,	45 3/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek	1070 1/2 forinton Conv. Pénzben.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó s e f, Professor. (Landstrasse Nro 65.)

Nyomatató Haykal Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 75z.)